

SV 1977

Een psalm van David. De aarde is des Heeren, alsook haar Volheid, de wereld, en die daarin wonen.

Van de Eeuwige is het land: het land Jisrael. *De wereld:* de andere landen.

Want Hij heeft ze gegrond op de zeeën, en heeft ze gevestigd op de rivieren.

Op de zeeën vestigde Hij haar: zeven zeeën omringen het land Jisrael en vier rivieren: de Jordaan, de Jarmoek, de Karmion, en de Pigah.¹

Wie zal klimmen op de berg des Heeren, en wie zal staan in de plaats Zijner heiligheid?

Wie zal klimmen op de berg van de Eeuwige: Ook al zijn alle inwoners van de aarde van Hem niet iedereen is het waard om hem te benaderen, behalve degene die schone handen heeft, etc.

Die rein van handen, en zuiver van hart is, die zijn ziel niet opheft tot ijdelheid, en die niet bedriegelijk zweert;

Die niet bedriegelijk zweert: Die niet bij Mijn Naam of bij Mijn Leven vals gezworen heeft. Een uitdrukking voor een eed die samengaat met leven (נפש), zoals er gezegd is: “de Eeuwige van de legermachten zwoer bij zijn leven (בנפשו).”²

Die zal de zegen ontvangen van de Heere, en gerechtigheid van de God zijns heils.

Dat is het geslacht van hen, die naar Hem vragen, die Uw aangezicht zoeken, dat is Jakob! Sela.

Deze: [generatie,] die zulke daden vertonen - dit is de generatie van degenen die hem zoeken.

Heft uw hoofden op, gij poorten, en verheft u, gij eeuwige deuren, opdat de Koning der ere inga!

Heft uw hoofden op, poorten: in de dagen van Sjelomo, zijn zoon, toen hij kwam om de Ark in het huis van het Heilige der Heiligen te brengen zaten de poorten vaast aan elkaar; hij sprak 24 lofprijzingen maar hij kreeg geen antwoord totdat hij zei: “Wend Uw gelaat niet af van Uw gezalfde; denk aan de goede daden van Uw knecht David.”³

Wie is de Koning der ere? De Heere, sterk en geweldig, de Heere, geweldig in de strijd.

א לְדָוִד מְזֻמָּר לַיהוָה הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהָ תִבָּל וַיֵּשְׁבֵי בָּהּ:

רש"י לה' הארץ. ארץ ישראל: תבל. שאר ארצות:

ב כִּי הוּא עַל-יַמִּים יְסֻדָּה וְעַל-נְהָרוֹת יִכּוֹנְנָהּ:

רש"י על ימים יסדה. שבעה ימים מקיפין ארץ ישראל וארבע נהרות, ירדן, וירמוך, קרמיון, ופיגה:

ג מִי־עֲלֶה בְּהַר יְהוָה וּמִי־יָקוּם בְּמָקוֹם קִדְשׁוֹ:

רש"י מי יעלה בהר ה'. אף על פי שכל יושבי תבל שלו אין הכל כדאי ליקרב אליו אלא נקי כפים וגו':

ד נְקֵי כַפַּיִם וּבֶרֶךְ לִבְּב אֲשֶׁר לֹא־נִשְׁאַ לַשְּׁוֹא נַפְשִׁי וְלֹא נִשְׁבַּע לְמַרְמָהּ:

רש"י לא נשא לשוא נפשי. לא נשבע בשמי ובנפשי לשוא מצינו לשון שבועה נופל על נפש שנאמר נשבע ה' צבאות בנפשו (ירמ' נא):

ה יִשְׂא בִּרְכָה מֵאֵת יְהוָה וְצִדְקָה מֵאֱלֹהֵי יִשְׁעוֹ:

ו זֶה דֹּר דֹּרְשׁוֹ [דִּרְשׁוֹ] מִבְּקִשֵׁי פְּנִידָה יִעֲקֹב סֵלָה:

רש"י זה. שכך מעשיו, הוא דור דורשיו:

ז שֹׁאוֹ שְׁעָרַיִם | רֹאשֵׁיכֶם וְהַנְּשֹׂאוֹ פִתְחֵי עוֹלָם יִבְּאוּ מִלֶּךְ הַכְּבוֹד:

רש"י שאו שערים ראשיכם. בימי שלמה בנו כשבא להכניס ארון לבית קדשי הקדשים ודבקו שערים זו בזו אמר כ"ד רננות ולא נענה עד שאמר (ד"ה ב ו') אל תשב פני משיחך זכרה לחסדי דוד עבדך:

ח מִי זֶה מֶלֶךְ הַכְּבוֹד יְהוָה עֲזוֹ וְגִבּוֹר יְהוָה גִּבּוֹר מִלְחָמָה:

1 TB Baba Batra 74b: כי אתא רב דימי אמר רבי יוחנן מאי דכתיב כי הוא על ימים יסדה ועל נהרות יכוננה אלו שבעה ימים: וארבעה נהרות שמקיפין את ארץ ישראל ואלו הן שבעה ימים ימה של טבריא וימה של סדום וימה של חילת וימה של חילתא וימה של סיבכי וים אספמיא וים הגדול ואלו הן ארבעה נהרות ירדן וירמוך וקירומיון ופיגה; Toen Rav Dimi [uit Palestina] kwam stelde hij, in de naam van Rabbi Jochanan: wat is de betekenis van wat er geschreven staat: *Want Hij heeft ze gegrond op de zeeën, en heeft ze gevestigd op de rivieren?* dat slaat op de zeven zeeën en de vier rivieren die het land Jisrael omringen. Dit zijn de zeven zeeën: de zee van Tiberias, de zeer van Sedóm, de zee van Cheilat, de zee van Cheilata, de zee van Sivki, de zee van Aspamja en de Grote Zee. En dit zijn de vier rivieren: de Jordaan, de Jarmoet, de Keiromjon en de Piga.

2 Vgl. Amos 6:8, De Heere Heere heeft gezworen bij Zichzelf (spreekt de Heere, de God der heerscharen):; Jirmejahoe 51:14, De Heere der heerscharen heeft gezworen bij Zijn ziel.

3 Divre haJamim ii 6:42, O Heere God! wend het aangezicht van Uw gezalfde niet af; gedenk de weldadigheden van David, Uw knecht.

Heft uw hoofden op, gij poorten, ja, heft op, gij eeuwige deuren!
opdat de Koning der ere inga!

ט שְׂאוּ שְׁעָרִים | רְאִיכֶם וְשֹׂאוּ פִתְחֵי עוֹלָם
וַיָּבֵא מֶלֶךְ הַכְּבוֹד:

Eeuwige deuren: deuren waarvan de heiligheid voor altijd is.

רש"י פתחי עולם. פתחים שקדושתן עולמית :

Wie is Hij, deze Koning der ere? De Heere der heerscharen, Die is
de Koning der ere. Sela.

י מִי הוּא זֶה מֶלֶךְ הַכְּבוֹד יְהוָה צְבָאוֹת הוּא מֶלֶךְ
הַכְּבוֹד סֵלָה: